

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

موضوع تحقیق: سیاست های کنترل جمعیت

فرضیه تحقیق: آیا در پیش گرفتن سیاست افزایش جمعیت درست است؟

نام استاد: استاد محمود رضا قاسمی

اعضای گروه: آقایان پوریا بهمنیار، طاها مطهری راد، سعید امینی، میلاد رضوانی، محمد مکبریان

مقدمه:

در حال حاضر تنظیم خانواده، جزو بهداشت باروری و بهداشت باروری، از مفاهیم حقوق بشری محسوب میشود. معمولاً ایجاد جنبه حقوق بشری برای اهمیت ویژه‌ای یافته است و آن را به یک دغدغه جهانی و ملی تبدیل کرده. در سالهای اخیر بحث کنترل جمعیت از طریق در این تحقیق به لزوم مسئله کنترل جمعیت و پیامدهای آن می پردازیم.

بزرگترین سرمایه هر کشور جمعیت آن کشور محسوب می شود و مهمترین بخش سنی جمعیت نیز جوانان آن جمعیت هستند.

طبق آمار ثبت شده در دهه های ۶۰ و ۷۰ جمعیت ایران حدود ۶۰ میلیون نفر گزارش شده. از نظر جمعیتشناسان ۲۰ سال گذشته دوره انفجار جمعیت جوان در کشور است.

پس از آنکه در اوایل دهه ۶۰ نرخ افزایش جمعیت به صورت ناگهانی زیاد شد دولت مردان و سیاست مداران با توجه به نگرانی هایی که در مورد زیاد شدن جمعیت و محدود بودن منابع مانند منابع نفت و گاز، تامین غذا، تامین آب آشامیدنی، انواع آلودگیهای زیستمحیطی و تامین شغل و زندگی مناسب برای جمعیت پیش رو داشتند، تصمیمی مبنی بر در پیش گرفتن سیاست های کاهش جمعیت داشتند و برنامه هایی برای کنترل جمعیت مانند آموزش تنظیم خانواده، تاکید بر رفاه خانواده به جای افزایش تعداد اعضا، توجه به سالمندان و افراد کم توان در کنار فرزندآوری، حفظ سلامت زنان هنگام بارداری و زایمان و... داشتند. توجه به این موارد سالهاست در کشورهای مختلف در نظر گرفته میشود روند کاهش جمعیت سالها ادامه داشت تا این که با هشدارهای کارشناسان درباره این که جمعیت رو به کهنسالی میرود، ازدواج و فرزندآوری کاهش داشته و ممکن است این بار به جای بحران افزایش جمعیت، با بحران کمبود جمعیت مواجه باشیم، چند سال است تلاش میشود با سیاستهای افزایش جمعیت، خانواده ها به فرزندآوری تشویق شوند.

این سیاستها از وعده هایی مانند اهدای یک میلیون تومان به ازای هر فرزند شروع شده و به تمهیدات دیگری مانند تغییر درس تنظیم خانواده، حذف روشهای جراحی پیشگیری از بارداری، محدود کردن ارائه خدمات پیشگیری از بارداری و تشویق مستقیم و غیرمستقیم در برنامه های صداوسیما به فرزندآوری رسید.

با توجه به آمارهای درج شده، به نظر میرسد سیاست های در

نظر گرفته شده برای افزایش جمعیت نسبتاً موفقیت آمیز

بوده و به رشد جمعیت منجر شده، اما مساله ای که

کارشناسان به آن تاکید میکنند، موارد متعددی است از جمله

این که در کنار این افزایش جمعیت، نباید از تبعات

ناخوشایندی غافل بمانیم مانند: ازدواج و بارداری زودهنگام،

به خطر افتادن سلامت زنان در اثر پیشگیری نکردن از

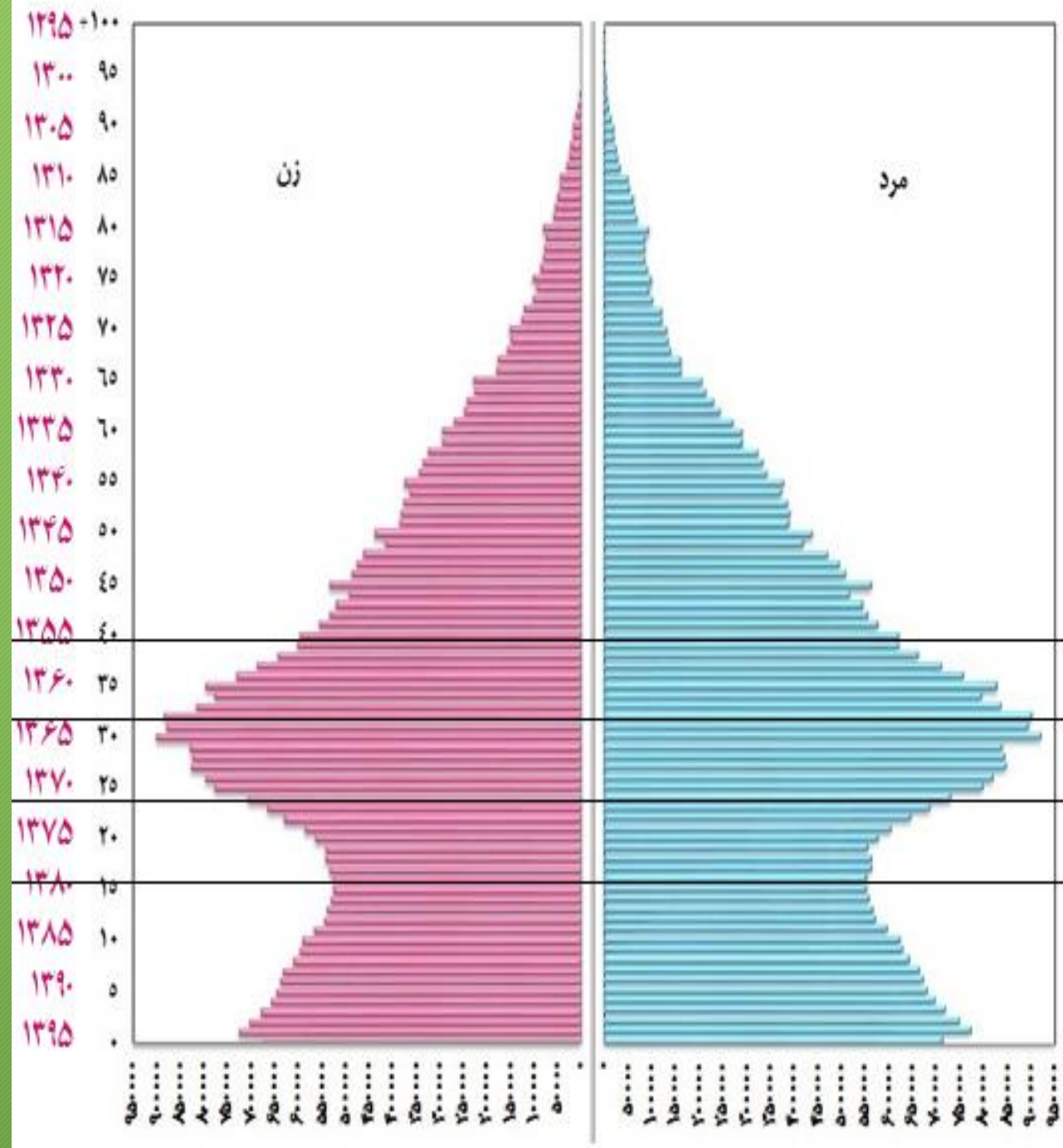
بارداری ناخواسته و سقط جنین های خطرناک، در معرض

آسیب قرار گرفتن زنان در مناطق محروم و غیرمرفه به دلیل

زایمانهای متعدد و همچنین به خطر افتادن سلامت و رفاه

سایر اعضای خانواده به دلیل مشکلات اقتصادی و تاثیر آن

در تغذیه، آموزش، ورزش و سلامت روان.

برای افزایش جمعیت چه باید کرد؟ آیا حذف سیاستهای کنترل جمعیت درست است؟

در حال حاضر متوسط فرزندان خانوار در کشور ما بین یک تا دو فرزند است و این باید به رقمی بین دو تا سه فرزند برسد، در واقع ایده آل شخص این است که معدل فرزندان به ۲,۵ برسد. در آن صورت هم رشد جمعیت کشور آرام خواهد بود و هم از سالخوردگی افراطی جمعیت جلوگیری میشود. باید به طور طبیعی توجه داشت که رشد جمعیت در گرو باوری خانوار از رشد موالید است.

دو دیدگاه در این مسأله وجود دارد

دیدگاهی بر نفی مطلق هر نوع بدعاقبتی برای رشد

سریع جمعیت پافشاری می کند

دیدگاه دیگر که طرفداران نظریه حد متناسب جمعیت

این است که باید تناسب و ابراز داشته اند معتقد به

هماهنگی بین تعداد جمعیت و امکانات و تسهیلات

زیستی وجود داشته باشد. بخش پایانی این نوشتار به

بررسی انتقادی دیدگاه رایج در طی محور میپردازد با

این امید که تفکر انتقادی ما را به کشف ابعاد نهفته و

ملاحظه نشده تازهای از این مسأله برساند.

پیامدهای رشد سریع جمعیت

عواقب رشد سریع جمعیت، بیشتر دامن کشورهای جهان سوم را میگیرد و کشورهای توسعه یافته تا حدود زیادی از این عواقب مصون هستند؛ البته باید به این نکته توجه نمود که مصرف بالای جهان توسعه یافته در حدی مسرفانه است که همین جمعیت اندک را نیز با بحرانهای خاصی که بیشتر از سنخ زیست محیطی و مسائلی چون پدیده سالخوردگی و عوارض بغرنج آن می باشد روبه رو کرده است.

حال به بررسی اجمالی نقاط بحرانی در افزایش جمعیت می پردازیم :

فقر، بیکاری و عقب افتادگی اقتصادی

عوارض زیستمحیطی

جرائم اجتماعی

کمبود مسکن

تغییر ساختار جمعیت

مهاجرت و شهرنشینی

نقاط بحرانی افزایش جمعیت
و لزوم توجه به آنها

کم جمعیتی، مساوی توسعه و بیش جمعیتی معادل عقب ماندگی نیست!

دیدگاهی وجود دارد که می گوید: «جمعیت زیاد ، مبانی توسعه را پای ریزی می کند و وجود حداقلی از جمعیت برای هر توسعه ، ضروری است». همچنین تحقیقات نشان می دهد در مقایسه کشورهای مختلف جهان، معلوم می شود که کم جمعیتی مساوی توسعه و بیش جمعیتی معادل عقبماندگی نیست. با توجه به این نکته است که توسعه نیافتگی کشورهایمانند مغولستان و عربستان در عین داشتن جمعیت بسیار کم ، قابل توجیه اند .

البته گفتنی است که کشورهایمانند که دارای جمعیت بیشتری می باشند ، علاوه بر پشتوانه انسانی معمولاً از پشتوانه مالی بهتری نیز برخوردار هستند و به نوعی دارا بودن مقدار مشخصی از جمعیت ، برای حفظ قدرت و استقلال یک کشور، کاملاً ضروری است.

رشد جمعیت، غیر از رشد سریع جمعیت است!

هر انسانی که به جمعیت افزوده می شود به خودی خود یک منبع گران بهای ثروت و سرچشمه نیروی تولید تازه است. اگر شالوده اجتماعی طوری باشد که استعداد و قدرت استفاده از چنین نیرویی را داشته باشد و در آن صورت ازدیاد نفوس نه تنها مشکلی برای جامعه به وجود نمی آورد بلکه خود عامل جدید در تسریع رشد و توسعه میشود. این رشد جمعیتی مطالعه نشده و مهار نشده است که به عنوان یک تهدید برای اقتصاد و توسعه مطرح می شود، نه صرف رشد جمعیت!

CONCLUSION

نتیجه گیری

فرضیه تحقیق: آیا در پیش گرفتن سیاست افزایش جمعیت درست است؟

در پاسخ اجمالی به عنوان نتیجه پژوهش باید گفت:

رشد جمعیت در این برهه از زمان ، برای جلوگیری از پیری و افت جمعیت کشور ، و همچنین حفظ و تضمین رشد و توسعه اقتصادی ، امری ضروری است.

اما باید با مطالعات جدی ، هدف گذاری و پایش مستمر همراه باشد

و دقت به نقاط بحرانی در مسئله رشد جمعیت ، همواره باید در دستور کار قرار داشته باشد .

با تشکر از استاد گرامی و دوستان عزیز بابت توجه و زمانی که به ما اختصاص دادید

ستوده، هدایت الله؛ آسیب شناسی اجتماعی
امانی، مهدی؛ مبانی جمعیت شناسی
ساعی، احمد؛ مسایل سیاسی
گیدنز، آنتونی؛ جامعه شناسی

و سایت های pajoohi.ir
Khabaronline.ir
و موتور جست جوی گوگل (برای تصاویر)

منابع

